

Qui té por de la Universitat?

El govern d'Eduardo Zaplana no vol que en els estatuts de la Universitat Jaume I de Castelló es parle de català i de País Valencià i no li importa ni l'autonomia universitària ni la falta d'arguments legals.

ASUNCIÓN MARTÍ

L'elaboració dels estatuts de les universitats és una potestat dels seus claustres, indelegable, i una peça clau en el sistema de l'autonomia universitària. Una vegada aprovats per aquest òrgan, són enviats a la Conselleria de Cultura (o equivalent) perquè done el seu vist-i-plau jurídic, és a dir, perquè constate que no hi ha cap error legal. El poder polític, doncs, només hauria de tenir una missió consultiva i resistir qualsevol temptació d'intervenir-hi. Però

de vegades no pot, ni vol. El procés d'aprovació dels estatuts de la Universitat Jaume I de Castelló n'és una prova.

Una majoria absoluta, en qüestió. La Universitat Jaume I, la més jove del País Valencià es troba encara en període fundacional, que es donarà per acabat una vegada tinga uns estatuts propis en vigència. El passat 29 d'abril, el claustre va aprovar per majoria absoluta el text dels estatuts, amb 83 vots a favor, tres en

blanc, dos en contra i 21 abstencions. Una vegada feta la votació, els estatuts van ser remesos a la Conselleria de Cultura per complir el tràmit de la consulta legal. Però la consulta anà més enllà i la Conselleria, a més de descobrir alguns errors jurídic-formals, els únics de la seua competència, va expressar les seues discrepàncies "jurídico-polítiques" en tres articles més que considerava contraris a dret. Els punts de la discòrdia eren tres: la utilització de la denominació Pa-

Acte d'obertura del curs acadèmic en la Universitat de València.

D'esquerra a dreta, la consellera de Cultura, Marcela Miró, el rector de la Universitat, Pere Ruiz, el de la d'Alacant, Andrés Pedreno, i el de la de Castelló, Ferran Romero.

Un discurs contundent

L'obertura del curs acadèmic en la Universitat de València va estar marcada per la polèmica i el tens clima que enfronta les universitats amb el govern que presideix Eduardo Zaplana. En aquest context, el discurs pronunciat pel rector Pere Ruiz va recollir la posició de les universitats i va significar un clar repàs dels greuges a què la institució universitària ha estat sotmesa. Ruiz no va estalviar al·lusions als diferents governs i així va parlar dels primers anys del període socialista tot definint-los com "uns quants anys d'improvisació en política universitària, plena de contradiccions i de falta d'iniciativa". Va recordar també el dèficit pressupostari a què l'actual govern sotmet la Universitat de València: "L'increment pressupostari necessari per afrontar aquest pla [el d'inversions] no s'ha produït i fins i tot enguany una part de la quantitat estimada pel pla de finançament en concepte de subvenció per alumnes a les universitats no va quedar recollida en els pressupostos, circumstància que ha dut a un desfàs que amenaça de paralitzar l'activitat universitària". Després encara va concretar més: "la Generalitat deu a la

universitat de València més de 3.000 milions de pessetes, incloent-hi endarreriments i la diferència entre la subvenció prevista en la llei de finançament i la que fins ara ha estat concedida, i sense comptar el que correspon a inversions i expropiacions en el nou campus".

A més dels conflictes econòmics, Ruiz es va referir també al tema de la universitat d'Elx amb total claredat: "les universitats no naixen de la nit al matí. Tothom sap que costa molt de temps i diners que la comunitat acadèmica les considere plenament universitats i no mers centres escolars expenedors de títols. Plantejar noves universitats sense haver aclarit abans els negres núvols que amenacen el finançament de les actuals i fer-ho d'una manera que desperta dubtes seriosos sobre l'eficàcia acadèmica i desmassificadora del projecte és molt qüestionable".

Després de remarcar la seua solidaritat amb els desitjos i els problemes de les universitats de Castelló i Alacant, Ruiz va fer una clara referència al conflicte dels estatuts de la Universitat de Castelló: "no puc deixar de repetir que a res de bo condueix el fet de ressuscitar

tar vells fantasmes per negar evidències de caràcter estrictament acadèmic en el cas del valencià, o crear un clima de sospita –si no de persecució inquisitorial– cada vegada que una universitat utilitza el terme País Valencià. País Valencià, fins fa un parell de dècades, era un terme merament descriptiu i encara avui, per a la majoria dels que l'utilitzen, defineix un entorn social específic sense connotacions polítiques. Aquells que pretenen imposar les seues opinions mancades de rigor científic, o tornar a velles guerres per qüestió de noms, no fan sinó recular en el temps i ressuscitar querelles que molts han fet grans esforços per intentar superar. Els vertaders problemes que té la universitat i la societat valencianes són d'una altra índole".

El rector es va defensar de les acusacions que el dia anterior havia fet el president Zaplana en la Universitat Politècnica, tot aclarint que "la Universitat de València no viu d'esquenes a la societat, sinó que aspira a impulsar al màxim el seu desenvolupament econòmic i cultural, com ho demostra la qualitat de la seua investigació". Si arriben els diners, és clar. **J. S.**

ís Valencià, de l'expressió: "cal potenciar el coneixement i ús de la llengua pròpia, valencià segons l'estatut d'autonomia, acadèmicament català", i per últim l'existència d'un article on el coneixement del valencià per part dels alumnes és qualifica no sols de dret sinó de deure. La Conselleria no sols va elaborar un complet informe on desestimava aquests punts, juntament amb els errors de forma, sinó que va decidir enviar-lo al Consell d'Estat, que, una vegada més, únicament té potestat consultiva.

L'informe del Consell d'Estat, que va tractar el tema en sessió celebrada el passat dimarts, 30 de juliol i al qual ha tingut accés EL TEMPS, comença amb una clara defensa de l'autonomia universitària. Tal com es llegeix en l'informe: "Quant al contingut dels

L'informe del Consell d'Estat no considera procedent la referència al terme 'català' però no la qualifica d'il·legal.

estatuts, convé reiterar el que ja ha establert aquest Consell en nombrosos dictàmens anteriors respecte a l'abast de l'autonomia universitària en aquest àmbit concret. En efecte, la LRU (Llei de Reforma Universitària), dicta-

da a l'empara del que estableix l'article 27.10 de la Constitució, reconeix l'autonomia universitària, que comprèn, entre altres aspectes, l'elaboració dels estatuts i altres normes de funcionament intern. Aquesta potestat d'autonormació de les universitats públiques únicament es veu limitada pel control de legalitat que pot dur a terme la comunitat autònoma o govern de la nació, segons els casos". L'informe va una mica més enllà i ratifica que "el control que ha de dur-se a terme sobre els estatuts no ho és de legalitat, no s'escau un control d'oportunitat o conveniència, ni tan sols de caràcter merament tècnic dirigit a perfeccionar la redacció de la norma estatutària. En aquest sentit l'alt tribunal destaca que els estatuts són reglaments autònoms que es mouen en un

àmbit d'autonomia on el contingut de la llei no serveix més que com a paràmetre controlador o límit de la legalitat del text".

El document, després d'entrar en els punts amb errors formals, fa unes consideracions sobre els més "polítics". Així, l'informe no considera procedent la referència al terme "català", quan parla de la llengua, ni tampoc de l'expressió "País Valencià" i es mostra partidari d'eliminar-les, però en cap moment comparteix el criteri de la Conselleria que les qualifica d'il·legals. En canvi, aquest informe comparteix la idea que l'article 111. 1. h., on es parla del deure dels estudiants a conèixer el valencià, és il·legal, tot i que no fa cap referència en exclusiva i l'agrupa amb "la resta de les observacions formulades". En qualsevol cas, l'informe acaba amb una referència que clarifica el seu valor merament informatiu: "V. E. no obstant això, resoldrà el que estime més encertat".

Guerra oberta. De moment, l'actitud que la consellera de Cultura Marcela Miró considera més encertada és oposar-se a la decisió que va prendre la majoria del claustre, tot i que la seua crida al Consell d'Estat no li ha servit per dotar d'arguments jurídics al que, almenys en dos dels polèmics articles, és mera oposició política. El president Zaplana li va fer costat quan manifestà públicament

durant l'obertura del curs acadèmic en la Universitat Politècnica de València que "utilitzar l'autonomia universitària com a arma per a qüestionar la voluntat de la societat a la qual se serveix és un error". La referència no podia ser més directa. El govern de Zaplana ja ha tingut problemes amb la Universitat de València, per culpa de la seua poca voluntat de satisfer el deute de 3.000 milions de pessetes que la Generalitat manté amb la Universitat, i amb la d'Alacant, per haver impulsat el projecte de la universitat d'Elx sense cap consulta prèvia i amb la intenció de llevar-li centres per crear-la. Aquesta decisió ha crispat fins i tot el consell general d'universitats estatal, que no considera oportú crear una nova universitat sense el suport de la resta d'universitats i sense tenir en compte els problemes pressupostaris que travessen.

El conflicte de Castelló aïlla encara més el govern autonòmic de les instàncies acadèmiques, i Zaplana s'ha vist obligat a refugiar-se en la Politècnica de València, l'únic centre que el rep amb cordialitat i d'on prové la Conselleria de Cultura, Marcela Miró.

L'estat de coses ha provocat un front comú entre els tres rectors agreujats que no s'estan de proclamar (vegeu requadre) la seua posició i d'acusar el poder polític de fer tot el possible per evitar la lògica discrepància de la Universitat i intentar sotmetre-la, utilit-

zant sobretot el xantatge econòmic.

Amb les espases en alt, aquest dilluns, el claustre de la Jaume I ha de votar si accepta les modificacions que la Conselleria ha proposat. EL TEMPS ha pogut saber que, per àmplia majoria, els claus-trals defensaran la redacció que havien aprovat i rebutjaran les ingerències de la Conselleria. El conflicte continua.

Jordi Sebastià

En tan sols un any de mandat Eduardo Zaplana s'ha enfrontat ja a tres universitats valencianes. La Politècnica de València és l'única que encara l'acull amb cordialitat.

SI ESTÀS FART DE VEURE IMATGES COM AQUESTA.

ENVIA'NS UN CUPÓ COM AQUEST.

SÍ, DESITJO REBRE MÉS INFORMACIÓ SENSE COMPROMÍS.

Nom Adreça

Localitat Província

C.P. Tel.

C/ Balma, 32, 3^a. 08007 Barcelona. Tel. 488 33 77. 113

C/ Tutor, 27. 28008 Madrid. Tel. 559 70 70.

APADRINA UN NEN. COL. LABORA AMB AJUDA EN ACCIÓ.